

es saiaig

D'ALGAIDA

no. 9. Setembre de 1981. preu: 30 pts.

Estam a les portes d'un nou curs escolar. I aprofitam per mostrar-vos aquesta fotografia de "Ses Escoles" feta poc després de la seva inauguració. Els pins del primer terme, encara ben petits, no impedeixen la vista del conjunt, una de les obres més reeixides d'aquell gran arquitecte que va esser en Guillem Forteza. Llàstima de l'afegit de la "Sala de usos múltiples" que romp aquesta harmonia del conjunt.

A molts aquesta foto els hi durà records d'un temps ja un poc llunyà. Als més allots els recordarà que ja és hora de tornar a escola. En fi, un nou curs que desitjam profitós per a tots, ensenyants i ensenayats.

EDITORIAL.

Quan la revista ES SAIG va decidir organitzar les festes de Sant Jaume ho va fer amb la pretenció d'oferir-vos unes festes dignes; però també ens vàrem proposar que si hi havia uns beneficis els invertiríem en qualque obra que consideràssim interessant i profitosa per a tot el poble. Concretament pensàvem que servissin aquests beneficis per iniciar unes publicacions de temes, fets, llocs i personatges alguaidins.

El nostre propòsit és el d'iniciar aquesta tasca amb la publicació d'una obra que, prenent com a base la fotografia, ens mostri l'evolució del nostre poble en imatges, més o manco els darrers cent anys de vida alguaidina. La idea no és nova, a altres pobles s'ha fet amb bona acceptació per part de les persones vinculades a aquestes poblacions.

La idea encara està una mica verda, però va madurant i prenent forma. Ara bé, som ben conscients que aquesta feina no es pot dur a terme sense la col·laboració de totes aquelles persones que tinguin fotografies antigues que mostrin distints aspectes de l'evolució del poble tant en l'aspecte material (plaça, carrers, edificis, etc.) com en l'aspecte humà (persones, oficis, fets històrics importants, etc.).

Aquestes paraules, a part de servir per donar-vos a conèixer la idea, volen esser una crida dirigida a aquelles persones que ens poden ajudar deixant-nos fotos que ens permetin fer una triadella per publicar-les. Per descomptat que a totes les que es publiquin es farà constar el nom de la persona o família que l'ha proporcionat.

Per altra part, vos garantitzam que les fotografies seran manetjades amb tot l'esment possible i que no se'n perdrà ni ferà malbé cap d'elles. Pensam que l'exemple de la exposició que per Sant Jaume es va fer a l'Obra Cultural és una penyora de lo que deim.

Confiam que voldreu col·laborar i que facilitareu la tasca de tots els que ens dediquem a recollir les fotografies. Es la manera d'aconseguir que aquesta obra sigui lo més completa possible. Déu faci que en lloc d'un llibre n'haguem de publicar un parell: seria una prova de l'acceptació de la nostra idea.

Gràcies anticipades.

MOVIMENT

DEMOGRÀFIC

HAN NASCUT:

mes de J U L I O L

dia 27: *Joan Carles Rebassa Mut*, fill de Miquel i Magdalena.

mes d'A G O S T

dia 5: *Joan Manuel Tovar Cerdà* fill de Joan Manuel i de Paula.

dia 10: *Maria Martina*, i *Margalida Cocera Amengual*, filles de Nicolau i Maria.

dia 17: *Joan Antoni Juan Sastre* fill de Jordi i Maria.

dia 18: *Joana Sureda Jimenes*, filla de Francesc i Dolors.

dia 24: *Rafel Puigserver Pou*, fill de Jaume i Antonia

ENHORABONA !!

HAN MORT:

Durant el mes d'Agost.

dia 14: *Miquel Fiol Company*, als 68 anys.

dia 23: *Margalida Martorell Noguera*, als 69 anys.

AL CEL ENS TROBEM TOTS PLEGATS.

ES SAIG

Bolletí de l'Obra C. ALGAIDA mensual. D.L. P.M. 495-1980

Dirigeixen: Delfi Mulet

Francesc Antich.

Dibuixos: Jaume Falconer.

Fotografia: Joan Balaguer.

Administració: Llorenç Oliver.

Redacció: Rei, l. ALGAIDA

ES SAIG només es responsabilitza del EDITORIAL.

Imprimeix Apóstol y Civilizador, PETRA

Si consultau les Normes Subsidiàries d'Urbanisme vos trobareu amb una sèrie de conceptes que possiblement vos resultin desconeguts. Procurarem aclarir-vos el significat d'aquests termes.

CASC URBA: Terrenys incluíts dins les delimitacions de sòl urbà dels nuclis d'Algaida, Pina i Randa. Més endavant vos assenyalarem les subdivisions que es poden donar.

EXCEDENT: Terres primes on ja existeix un cert grau d'edificació o bé pròximes a nuclis urbans i que no són recuperables per un ús agrícola.

AGRÍCOLA INTENSIU: Terres primes, de baix rendiment agrícola, on encara no s'hi ha construït molt i són recuperables des del punt de vista agrícola.

AGRÍCOLA EXTENSIU: Terres de millor qualitat que interessa protegir de qualsevol ús que no sigui l'agrícola.

FORESTAL: Terres de pinars, garrigues, etc. que tinguin dimensions suficients per considerar-les zones d'aquesta classe, és a dir, que no siguin tanques molt petites.

AREES DE PROTECCIÓ: Aquelles que tenen un tractament especial bé sigui per protegir el paisatge (Puig de Randa i de Son Roig) bé sigui per protegir qualche monument important (Punxuat i Castellitx).

SOL URBANITZABLE PROGRAMAT: Terrenys que amb el corresponent Pla Parcial i Projecte d'Urbanització poden arribar a ésser àrea urbana.

C A S C U R B À

a). **CASC ANTIC:** Zona edificada abans del segle XX i que correspon a la primera etapa de creixement. Les normes tendeixen a mantenir el seu caràcter en quant a façanes, materials, altures, alineacions, etc.

b). **INTENSIVA B:** Zona d'eixampla edificada dins aquest segle. Seguirà els criteris que per aquesta zona marca el Pla Provincial.

c). **URBANA JARDÍ:** Les edificacions tendran un retranqueix o reculada, respecte a l'alienació del carrer amb un petit jardí a la part de davant de la casa.

d). **EXTENSIVA:** Zona de vivendes unifamiliars aïllades, sense parets mitgeres.

e). **PETITA INDÚSTRIA:** Zona on es preveu una compatibilitat de petita indústria (Tallers) a la planta baixa i vivendes a les plantes superiors.

f). **EQUIPAMENT:** Zones o edificis restringits a un ús comunitari en general (Ajuntament, temples, convents, rectories, escoles, cementeris, escorxador, pescateria, etc.).

g). **ZONA ESPORTIVA:** Zona d'equipament exclusivament esportiu (camp de futbol, polideportiu, etc.).

PARCEL·LA MÍNIMA: Marca les dimensions mínimes que, a efectes d'edificabilitat, haurà de tenir una finca de manera que no es podrà segregat una finca en fraccions més petites (repetim que això és a efectes d'edificabilitat).

Les parcel·les mínimes segons el diferent sòl són:

EXCEDENT.....	1,5 H.A.	= 2 quarterades.
AGRÍCOLA INTENSIU.....	3,5 " "	= 5 " "
AGRÍCOLA EXTENSIU.....	14 " "	=20 " "
FORESTAL	7 " "	=10 " "
ZONES DE PROTECCIÓ.....	inedificable.	

Una bona rialla

1.- Per què?

Perque refresca. Solem dir una bona rialla fresca. Renova. Reanima. Perque riure desintoxica. I tots anam un poc intoxicats. Uns de nirvis, de preocupacions, altres d'avorriment, de passar de tot, de "menfotisme" que arriba a intoxicar tant o més que un excés de preocupacions.

2.- Riure, de què?

De tot. Però mai de ningú. Encara que hagi de corregir, i jo ho faix pel meu compte, la cançó que tots coneixem:

"Cada dia dematí
quan m'aixec em rent sa cara
i faix una bona rialla
pel qui se'n riurà de mi".

No, no me'n vull riure de ningú. Riure de les coses, mai de les persones. N'hi ha tantes de coses, fets, aconeteixements, circumstàncies per riure....

En no esser que un dia dematí... mirant-me al mirall, trobàs una grapadeta de motius per riure'm..... de jo mateix. Un exercici ben sà i profitós. N'hi ha tants d'aspectes dins la vida de cada un que fan rialles: nines, pors, moments de sentir-mos gallets, i aquell perdre els papers, i aquell posar cara d'haver venut a espera per una beneitura... Es millor que els altres no se'n donin compte. Però que jo sí, que jo tengui el coratge de mirar-me al mirall profund que reflexa l'ànima, descobresqui tot quant fa rialles, i.....me'n rigui de jo mateix.

Sé ben cert que quan un s'hi acostuma, ja no li resulta bo de fer riurer-se'n dels altres. Més bé li va resultant fàcil, normal, respectar als altres.

I mirau, tot lo de la virtut de la humilitat, que a vegades ho complicam tant, no és res més que això. La humilitat és la veritat, va escriure Sta. Teresa. Esser humils no consisteix en rareses ni masoquismes. Consisteix en no viure la comèdia de creure que noltros tot ho feim bé i els altres són un caramull de defectes. Sinó viure la realitat de conèixer les nostres pròpies coses que fan rialles, riure-mos-ne, i dubtar que els altres en puguin tenir tantes com noltros. I, sobretot, deixar que cadascú rigui de les seves.

3.- Amb quina força?

Per a un cristià, amb la força de Déu. La Fe, l'Esperança, empenyen a una rialla fresca. Mai a una diplomàtica mitja rialla per tapar l'amargura, o la ràbia, o les potadetes. Empenyen sempre a una rialla fresca.

Perque una rialla fresca surt de dedins. I surt espontànea, sincera i amb tanta força que va agranant totes les beneitures que se'ns havien aferrat. I deixa vitalment contents. "Viviu sempre contents", llegim a la Bíblia un caramull de vegades. "Ho repetesc va diguent St. Pau, viviu sempre contents". Perque caminam cap a una festa. El Cel és una festa. Només faltaria que amb la set de felicitat que tenim mos anàssim entrenant per a una eternitat de mal-humor, cares llargues, agresivitat verbal, conseqüència de la agresivitat de pensament... De cap manera. Aprenguem a riure. Mai a riure dels altres, sinó a riure amb els altres, tots plegats.

4.- Però, puc riure?

Sempre trobarem dins la vida motius per riure i motius per plorar. Qualque vegada més d'uns que dels altres, però sempre de les dues castes. Així és la vida.

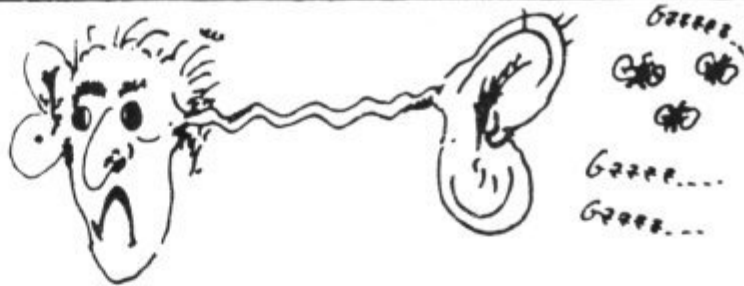
Tot està, per tant, en lo que triam. Ja que viure és caminar i caminar és triar, escollir camins. Anar espigolant tot lo negatiu, tot lo que pot ferir, tot quant fa sofrir, és el camí cap a una vida amargada, cap a la frustració, que no deixa disfrutar de viure. I, per tant, no deixa ajudar als altres, per molta bona voluntat que s'hi posi.

Anar triant tot lo positiu, que sempre hi ha dins cada circumstància de la vida, és acceptar vitalment l'afirmació de la Paraula de Déu: "Es ben cert que Déu tot ho disposa de cara al bé dels qui l'estimen". Es senzillament viure com a cristià, anar caminant cap a una festa. Més bé, cap a la FESTA.

Agafar només les espines incapacita per disfrutar de la bellesa de les roses, que també hi són. Anar triant les roses, disfrutant de les roses, fa que quan es clava una espina, que també n'hi ha, s'apreciïn millor les roses, es valori més la bellesa de la rosa. I només així es pot ajudar als altres a estimar i cultivar la bellesa de la vida.

Miquel Mulet Coll

m'han dit que diuen

Ja tenc es cuc de s'orella malalt de sentir comentaris des "bloquets" que hi va haver en es portal de la Ceda o de l'Obra fins es dissabte de la Mare de Déu d'Agost: "Tanta renou per una bossa de fems que no feia ni la meitat de nosa que els blocs, i voltros no llevau aquest caramull que sí que en fa de nosa". "Vos poden dir allò de s'ase va dir en es porc orellut", i molts altres comentaris tots carregats de raó. Lo que no ha quedat clar és si qualcú va retirar els bloquets perque feien nosa o per emplear-los; sembla que és per lo darrer, perque hi ha un caramull de trossos de bloc que encara molesten bastant.

Tornarem a demanar a s'Ajuntament si allò que ja estava fet fa molts de mesos, de recollida de fems, encara no arriba a port per ara.

A principis d'Agost, un qui passava pels "4 vents" va veure una bona taulada de gent que sopava i resultà que eren els directius dels caçadors. Aquest pensà que era per celebrar que sa tirada de Sant Jaume havia anat bé, però l'informaren que sa Societat no hi havia participat més que amb un trofeu; i l'home va dir que no entenia perque eren devers una dotzena i mitja, i amb tanta de gent no hi hagués hagut feina per tothom. Com així, idò, no la va organitzar sa Societat a sa tirada? N'hi ha que diuen que seria hora de cercar nous directius que fessin qualche cosa més que cobrar quotes, pagar es jurats i fer sopars.

I menos mal que varen conseguir obrir sa temporada per Sant Jaume, perque si s'espera es quinze d'Agost com volia ICONA ja no hi hagués hagut cap conill bo. Ahores d'ara ja se'n maten més de malats que de sans.

No és estrany que Algaida sigui un dels pobles amb més restaurants "per càpita" de Mallorca, perque mirau que ho som aficionats a sopar. Tot acaba igual: caçadors, corredors de bicicletes, futbolistes, associacions de pares, pagesos, concejals,.... Els que són manco afectats de sopar sembla

que són els d'ES SAIG. Aquests de la revista o els fan d'amagat o estan tots a règim rigorós.

Seguint amb els sopars, els de l'usedé n'organitzaren un de sopar a "Sa Pista". Els diaris i tot se'n feren eco; és clar, com que hi havia la plana major. I segons els diaris va esser mogudet. Un digué que quan els feien a sa caseta i cadascú havia de pagar el seu el convidaven, però ara que pagaven amb els sous de concejal no li digueren res. Menos mal que no s'augmentaren molt el sou els concejals d'usedé perque sí arriben a cobrar tant com els independents encara soparien.

Poques vegades, però aquest mes hem sentit alabar qualche cosa a Algaida. Sí, és estrany, però sa gent que ha enviat els seus allots en es campament ha trobat motius d'alabança per molts de conceptes: el lloc (a Cala Murta en Costa i Llobera s'hi havia de sentir inspirat per força perque és un lloc meravellós), l'organització, els monitors, l'ambient que es va crear entre els allots però també entre els pares,.... Endavant i que hi hagi continuïtat.

Idò sí, les Normes Subsidiàries ja estan esposades. Ara diuen que sa gent no veu clar com va la cosa i que si no s'explica un poc les allegacions o esmenes seran poques, per escrit, i només es farandins els cafès.

Diuen que aviat ja tendrem Secretari nou, a s'Ajuntament. També diuen que ja era hora. També diuen que ara milloraran ses coses per allà, però n'hi ha que dubten que aquesta millora arribi en es Jutjat, que no saben si aconseguirà que hi hagi impresos per una fe de naixement o defunció.

Hem tengut notícies d'un sopar que es va fer l'altre dia dels excursionistes a Marroc (ningú va demanar "entremeses"); es passaren pel·lícules des viatge. Festa molt simpàtica i bastanta gent.

Un Sord.

L'ESTATUT

Dia 24 d'Agost el Consell General Interinsular va començar el procés autonòmic de les Illes Balears per la via de l'article 143 de la Constitució. Per ventura això dit d'aquesta manera no clarifica gaire les coses i ens podem demanar: ¿per què serveix i què vol dir començar el procés autonòmic?

S'ha sentit parlar molt de les vies autonòmiques, via 151, via 143. Això a simple vista pareix un canvi de números, però la veritat és molt distinta. La primera via és la de les nacionalitats de l'Estat amb més personalitat i que han sabut enfren-tar-se al poder central. La segona via és la que han triat les nacionalitats i re-gions on dominen els partits estatals UCD - PSOE gràcies als acords i concessions que a nivell de partit s'han fet mútuament, sense que els importin gaire els interessos del poble que representen.

Una cosa és autonomia i una altra, molt diferent, és descentralització.

AUTONOMIA és la facultat que té un poble de governar-se per les seves pròpies lleis (pot fer i desfer). L'autonomia permet d'exercir unes facultats de plena lli- bertat legislativa dins el marc establert per la Constitució.

DESCENTRALITZACIO vol dir que cada poble pot decidir el que el poder central li permet, és a dir, que el poder central pot revocar o substituir acords presos per la comunitat. Es tracta simplement de traslladar la burocràcia des de Madrid a les co- munitats autònomes.

L'autonomia és necessària per poder fer les coses així com ens interessials ha- bitants de les Illes i no com els interressi als senyors de Madrid. Es com si el veï- nat ens digués el que hem de fer a dins ca nostra, i nosaltres, sense poder motar. I.... a creure.

L'estatut que han elaborat, o millor dit, que han consensuat els dos partits majo- ritaris UCD - PSOE és un estatut ple de renúncies i deficiències; amb unes competèn- cies que queden molt per davall de les que permet la Constitució. No és un estatut de autonomia sinó un estatut de descentralització.

Es necessària una autonomia però no una autonomia amb un estatut com aquest, amb una bandera inventada i imposada per l'acord UCD - PSOE sense cap arrel històrica. amb un sistema electoral centralista que potència l'hegemonia de Mallorca sobre les altres illes i de Ciutat sobre la Part Forana. Renuncia a competències tan importants com poden esser: Seguretat Social, Caixes d'estalvi, creació d'un fons de compensa- ció, etc.

Per la via de l'article 143 mai tendrem les mateixes competències que les comu- nitats que han elegit la via del 151, per molt que s'hagi dit que totes les comuni- tats tendran les mateixes competències. l'informe del senyor G. Enterria ho deixa ben clar.

Andreu Majoral

els lectors escriuen

Senyors Directors d'Es Saig.- ALGAIDA.

Voldria que incluissiu dins el pròxim Saig la següent carta:

1.- L'Editorial d'Es Saig número 8 del present mes d'Agost, diu entre altres coses: "El nostre oferiment va esser rebutjat i això que donarem garanties de reproduir els seus textos íntegres, sense "manipular-los".

Contestant a això, vos repetes lo mateix que vos vaig contestar i que no heu exposat. Estic disposat a qualsevol entrevista, però en un moment més oportú i quan s'Ajuntament i es poble se puguin beneficiar de ses meves declaracions, en lloc de crear més problemes d'es que hi ha.

2.- M'han dit que diuen. Firma Un Sord.

D'es comentari que fa: "El dissabte de Sant Jaume molts dels responsables d'aquesta revista no estaven gaire tranquils: fred, níguls, un ventet que pronosticava una bona ploguda..."

Idò també vos vull dir que un servidor tampoc estava gaire tranquil pensant en sa manera que me contractaren per posar s'enllumenat de Ses Escoles. Me varen avisar dia 21 de Juliol, a les 10 d'es matí i per teléfon, i vaig dubtar uns moments abans de contestar que ho faria, escoltant excuses: que es que se n'havia de cuidar s'havia descuidat... Així que no férem ni preu ni res, i vaig admetre de mala gana sa feina per no quedar malament no sé amb qui.

I ara me surten amb rondalles en aquest escrit. Factures per s'enllumenat de Ses Escoles, per ses Verbenes:

any 1979 unes 25.000 pts.

any 1980 unes 30.000 pts.

any 1981 unes 46.000 pts.

Què ha passat aquí?

En primer lloc vull aclarir que la quantitat de l'any 1980 està equivocada, amb mala llet o que els han informat malament, per que vaig facturar i cobrar 39.936 pts. i no 30.000. Ademés s'augment que hi ha hagut de l'any 1980 a l'any 1981 és de 6.414 i és motivat pels augments que hi ha hagut de salaris, Seguretat Social i materials.

I vull aprofitar per fer-vos a sebre que ja que els organitzadors varen esser tant lliqueros a cobrar-me a compte i per adalantat 3.000 pts. per figurar a n'es programa de festes en mitja plana, cosa que mai des de que tenc negoci m'havien cobrat, i molt menys

per adelantat, sempre donava lo que me pareixia bé donar i quan liquidàvem ses factures de sa feina que m'havien mandada.

Per això, vull que prengueu nota que si l'any que ve duis ses festes i un servidor vos ha de posar s'enllumenat o qualsevol feina que me mandeu, vull cobrar per adelantat com voltros cobràreu enguany.

3.- De s'opinió damunt sa nova forma de contribuir al sosteniment de l'Església (com que he fet bastants de comentaris), vull dir que me pareix molt bé, però enfocat de manera molt diferent de sa manera en que l'heu enfocat.

I referent a ses paraules que s'empren dins l'Església a Missa: responsabilitat, solidaritat, caritat, ajuda... es qui les predica, no només les ha de predicar, sinó que les ha de posar en pràctica i demostrar-ho; i tenc proves de que no és així, un exemple: "la no assistència a la primera Missa d'en Joan Pons... CARITAT, SOLIDARITAT ??

4.- I referent a s'article d'en Biel Majoral REFLEXIO SOBRE SES FESTES, diu:

"Una altra cosa que ens va sorprendre molt fou comprovar la manipulació de que va esser objecte l'Associació de Pares d'Alumnes de Ses Escoles per part de UCD a l'hora de fer ses corregudes de joies..."

Jo dic que és vera que sa revista Es Saig mos va donar 12 rondalles i que mos daria 3.000 pts. per fer ses carreres de joies, però jo dia 7 d'Agost encara no les he vistes, (les estic esperant). No se mos demanà si bastaven o no ses dites 3.000 pts.

Per fer 40 joies, que són ses que feim cada any, dividint ses 3.000 pts. entre 40, surten a 75 pts. per joia... I jo vos deman se nyors d'Es Saig, quina jugueta o regalo se pot comprar per 75 pts. que se pugui posar a una joia?

SOLUCIO: Vàrem demanar ajuda, que mos regalassin qualque cosa ja que ses 3.000 pts. que mos havien assignades no bastaven per res, i ademés vàrem posar encara un bon conill i un pollastre, i varen sortir unes corregudes lluides i dignes.

I també vull fer a sebre al senyor Biel Majoral que "sabem deslligar el que és una Associació de Pares a on hi ha gent de totes ses ideologies" tant o més que voltros.

Agraït per la publicació de la present.
Algaída 7 d'Agost de 1981.

Gabriel Salas Fullana.

PINA

Aquest mes la pàgina dedicada a PINA potser vos estranyi un poc. Què ha passat? Senzillament, que en Xesc Oliver mos ha fallat. Ara bé, té una justificació: componem ES SAIG coincidint amb les festes de Pina i en Xesc està de festa; i bé que fa. Per cert que sa revetla va esser molt bona i amb uns focs superiors.

Hem aprofitat per donar-vos unes notícies tretes de l'Arxiu Municipal sobre els inicis de l'església de Pina.

Don Carlos, por la gracia de Dios rey de Castilla, de León, de Aragón, de Mallorca, etc.

Don Antonio de Alós y de Lluís, Marqués de Alós,.....

Al Bayle Real de la Villa de Algayda o su Lugarteniente, salud.... Por quanto en el dia 28 del que rige se Nos presentó pedimento por parte de Jaime Mulet, Antonio Barrera, Felipe Oliver y Gregorio Andreu, obreros del Oratorio de Pina, término de esta Villa exponiendo que con instrumento público de 18 de mayo de 1727 ante Pedro Francisco Sbert, notario, los moradores de aquel lugar legítimamente congregados teniendo presente el notorio perjuicio que se les seguía en no tener persona eclesiástica en aquel lugar que pudiese administrar los Santos Sacramentos, enseñarles la Doctrina Cristiana y las primeras letras a los niños en aquel lugar i haber de pasar para todo ello a la Parroquial Iglesia de esta Villa que distará cosa de una hora. I teniendo igualmente presente los demás perjuicios que reza el sobredicho instrumento, nombraron al licenciado Damién Coll ofreciéndole contribuir con bienes comunes en diez quarteras trigo y 30 libras moneda de este Reino cada año con la obligación de haber de celebrar Misa todos los dias en el mencionada Oratorio y de aplicar las de los domingos en sufragio del pueblo, con igual obligación de agonizar los moribundos hacer escuela a los niños como se acostumbra en los demás lugares de la parte forense y finalmente oír las confesiones en cada primer domingo de mes de los que quisieran confesarse y subministrarles el Santo Sacramento de la Eucaristia; y por haberse seguido la muerte algunos años ha del mencionado Damién Coll, quedaba aquel público con los mismos perjuicios que se notaron en el año 1727 y aun mayores por haber crecido el número de moradores y haberse minorado con la muerte del dicho Coll el Culto Divino y la frecuencia de los Sacramentos; todo lo qual han considerado mis partes que para sus oficios lo devian hacer presente a la Real Audiencia a fin de que, habiendo encontrado al licenciado Juan Antonio Juan, Pro. natural del mismo lugar y actual vicario en esa Villa, hombre muy virtuoso y de una vida bastantemente exemplar, que bajo la misma conducta pasara a vivir en el referido lugar de Pina; Nos serviremos aprobar la mencionada relación del año 1727 a fin de que ningún vecino malcontento pueda excusarse de la proporcionada contribución de cuyo modo quedará aquel pueblo suficientemente asistido en todas las necesidades espirituales, quedarán más frequentados los Santos Sacramentos de la Penitencia y Eucaristia no sólo en cada primer domingo de mes si en todos los días que la devoción de los particulares lo requiera, quedarán los moribundos más asistidos muriendo los más en el dia sin sacerdote que los agonice y quedarla finalmente todo el pueblo más instruido en la Doctrina Cristiana que al presente no se les enseña y los niños en las primeras letras para cuya enseñanza no recibe lición alguna; en atención a la qual Nos suplicó fuere de nuestro agrado aprobar la mencionada resolución del año 1727 (....). Al pie de cuyo pedimento fue por Nos dado el propio dia el Real Auto de: En atención a los motivos que se expresan en este pedimento y a fin de que los vecinos y moradores del lugar de Pina tengan la asistencia correspondiente por lo tocante a lo Espiritual, se aprueba la resolución de 27 de mayo de 1727 y en su consecuencia se les concede el permiso de conducir al Licenciado Juan Antonio Juan, Pro. y contribuirle con la misma conducta que contribuían a su antecesor el Licenciado Damién Coll....

Dada en Palma en la Sala de la Real Audiencia a 30 de julio de 1777.

(Seguixen les firmes).

adagis sobre metges

En temps passat, la impotència dels metges davant moltes malalties devia esser gairebé absoluta; no en parlem quan es trobavem enmig d'una epidèmia greu. Per això no és d'extranyar que la sabiduria popular representada pels refranys s'en faci eco i recoesqui aquesta desconfiança que la gent del poble sentia.

La desconfiança que despertava un metge jove encara seria més grossa:

*Metge nou,
mata mig poble.*

Perque al fi i al cap l'experiència era una garantia que reflexa l'adagi:

*Errant, errant,
es metge fa pràctiques.*

Es clar que era perillós el que feia massa proves i experiments:

*De metge experimentador
i d'ase brabador
alliberau-mos-ne, Senyor.*

Com sol passar amb els refranys, en trobam un altre que resum la idea contrària:

*Metge ase
que tot ho cura amb sa mateixa
pomada.*

Quan un malalt prenia malament i es feia necessària una consulta de metges, la cosa s'embrutava molt. Perque:

*Un metge cura,
dos espenyen
i tres maten.*

Els metges no eren gent de fiar, i com més lluny es poguessin tenir, millor:

*Metges, querides i criats
són enemics creats.*

*Amic de plets, pocs dobbers,
amic de metges, poca salut.*

*Metge malalt,
no et fii's d'ell.*

Era normal que els particulars, i especialment els Ajuntaments, concertassin amb un metge la prestació dels seus servicis a canvi d'una quantitat anual. D'això se'n deia "aconducat"; i aquests contractes no devien esser massa favorables per part del metge:

*Metge aconducat
mor de gana i rebentat.*

(Lo mateix devia passar amb el potecari si bé aquest es podia defensar més fent mangarrufes amb els preparats:

*Apotecari aconducat
o bé lladre o bé palat.,*

En resum, pensam que queda ben demostrada la poca confiança que mereixien els metges. I si qualque malalt curava, encara resultava que el mèrit no era del que l'havia tractat. Perque, com diu l'adagi:

*Déu cura
i es metge cobra.*

PASSATEMPS

SOPA DE LLETRES

7 noms de pobles de Mallorca.

ENDEVINALLA

Un rei moro va decidir concedir la mà de la seva filla, que era sol·licitada per dos pretendents, a aquell qui guanyàs una carrera de cavalls.

Però com que no li agradava la velocitat, el rei moro va posar com a condició que el premi fos per al qui arribàs darrer. D'aquesta manera, hagués resultat una carrera interminable.

Contestar: Quina disposició va prendre el rei moro, perquè la carrera acabàs més prest?

Noticiari

Tres notícies de la parròquia.

CALENDARI.

Sortirà els primers dies d'Octubre amb totes les activitats fins a la festa dels Reis de 1982. El número següent es publicarà al començament del mes de Gener, amb tots els plans fins a l'estiu.

ECONOMIA.

Amb la nova forma d'organitzar el sosteniment econòmic de la parròquia s'ha conseguit plenament l'objectiu: unes Misses, sobretot els funerals, sense distraccions de bacines.

Però, i doblers? La primera setmana no arribà cap subscripció ni donatiu. Llavors començaren. I de les 215.000 pts. del pressupost per aquest semestre, la darrera setmana d'Agost ja n'havien entrades 135.126. I continuen arribant subscripcions o donatius quasi cada dia.

AUTONOMIA.

JUSTICIA I PAU és un organisme de l'Església, a nivell de tot el món. La Secció de Mallorca publica uns fulls "per una educació autonòmica del poble". No surten per anar a favor o en contra de cap opció, sinó perquè "sabem que l'Autonomia és, per molta gent, una paraula poc entenedora i

llunyana: dissortadament molts mallorquins ni coneixem la paraula ni valoram prou el seu significat".

Podeu conseguir els fulls a Ciutat: Delegació de JUSTICIA I PAU, carrer Seminari nº 4. A Algaida: a la Rectoria.

Campament d'estiu.

S'han organitzat dues tandes de campament pels nins d'Algaida d'una setmana de duració cada una. Quan escrivim aquesta nota està a punt d'acabar el segon torn. Enguany el campament s'ha montat a Formentor entre Cala Murta i Cala Figuera, devora un casal que va esser propietat d'en Costa i Llobera: un lloc ben hermós i molt ben acondicionat. En resum, nins, monitors i pares n'han quedat satisfets del tot. I això és bo per assegurar la continuïtat d'aquests campaments.

Excursió tercera edat a
Canaries.

Un grup de persones de la tercera edat es troben, en el moment de redactar aquestes retxes, d'excursió per Canaries. El programa era visitar un grapat d'illes d'aquell arxipèlag i veure moltes coses. Desitjam un bon viatge per aquests "joves" de la tercera edat.

encruentat

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										

HORIZONTALS.- 1-Eina per a fer canals. 2-Comissió encarregada d'adjudicar els prems en un concurs. Símbol del Nitrogen. Vocal. 3-Orgull. Persona que presta diner amb usura. 4-Tercera persona del pretèrit-perfet del v. dar. Pla petit al cim d'una muntanya. Vocal. 5-Vocal. Localitat on les tropes en marxa s'aturen per passar la nit Llengua provençal. 6-Tros de fusta amb què es rasen les mesures. Símbol de l'oxigen. 7-Lloar. Ésser. **VERTICALS.**- 1-Prestar el

seu concurs en un treball. 2-Atenció a vetllar pel bé o pel bon estat = d'algú o d'alguna cosa. Símbol de l'argent. 3-Verga de fusta flexible = que serveix per a tirar fletxes. Nom de lletra. 4-Símbol del Sodi. (Cast Pala amb la que es dona a la pilota en el joc del beisbol. 5-Acció d'aturar. 6-Cinquanta. Son letàrgic. 7-Cue té la forma d'un anell. 8-Cinc-cents. Déu egipci. Cara del dau marcada amb un punt. 9-Vocal. Nom de lletra. Conjunció. Prefix que denota l'absència d'un òrgan. 10-Lloc, a les esglésies, carrera el cor.

sports · sports · 11 sports · sports ·

S C A C S

Al llarg d'aquesta temporada una de ses activitats recreatives que més moviment ha conseguit desplegar és sens dubte sa de scacs. Encara que el número de practicants no sigui molt nombrós, es "Club Scacs d'Algaida" no ha parat d'organitzar proves i participar a totes ses que ha pogut, integrant joves valors i aglutinant tots quants d'una o altra manera són aficionats de fa molts d'anys a aquest joc.

Actualment es club algaidí, representat per Tomeu Seguí, Jaume Toledo, Toni Fullana, Miquel Vidal i Jordi Pujol, participa en es III Torneig Vila de Porreres, per cert amb un començament bastant favorable ja que a sa segona ronda tots es nostros representants han conseguit puntuar. Aquest torneig consta de vuit rondes.

Sort i vista.

F U T B O L

Sa pilota ja està a l'aire.

Dia 6 de setembre s'equip de Preferent tendrà es primer compromís seriò ja que amb sa visita del C.D. Campos comença es campionat de lliga.

Sa directiva d'enguany ha quedat presidida p'en Sebastià Cerdà, de Randa, amb un nombrós grup d'aficionats disposats a fer feina i colaborar un any més per dur endavant l'Algaida. Es desig d'aquest grup directiu i de tots els integrants de ses dues plantilles de fer ses coses bé, tant en s'aspecte de direcció i administració com en s'aspecte esportiu dins es camps de futbol. Com cada any, demanem sa col·laboració de tots es aficionats i amics des C.D. Algaida animant a s'equip i treguent es seu respectiu carnet de soci.

Sa plantilla ha quedat així:

Porters: Toni Sastre i Tià Llull.

Defenses: Joan Pou, Delfí, Xesc Antich, Tià Amengual, Biel Aloy, Miquel Fiol i Angel Sánchez.

Mitjos: Miquel Rafel, Pep Juan, Pau Servera i Joan Capellà.

Davanters: Xesc Ramis, Toni Isern, Pedro Isern, Joan Salas i Fernando Mulet.

Encarregat de dirigir s'equip enguany és en Joan Miralles, montuirer ell.

Es balanç des partits de pre-temporada és satisfactori si tenim en compte ses circumstàncies amb que es va partir; sa feina de preparació pareix que ha anat a més. Ara

és qüestió que es jugadors les se fermin ben fortes i posar-hi tot quant tenen per fer un paper honrós. Aquest és es compromís!!

Es juvenils comencen es campionat dia 20. Sa plantilla és sa mateixa de l'any passat exceptuant es quatre jugadors que per raó d'edat han passat a Preferent. Per suplir aquestes importants baixes s'ha incorporat gent jove i que promet. Tot baix des bons oficis d'en Toni Simón i en Tià Amengual; ells estan encarregats de dur aquests joves a bon port. Illusions no falten.

"Sa Talaieta" és es nom que enguany duran es veteranos, més animats que un Pasco, amb nova directiva i noves camisetes. Es seu campionat no comença fins s'octubre i per tant tendrem temps d'informar-vos millor.

C I C L I S M E

Durant tot es mes d'agost i cada dissabte en es Velódromo hi ha hagut vetlades de bicicletes, disputant-se es campionat de Balears i d'Espanya darrera moto, a més d'altres proves per gent més jove.

Per cert que es nostro paísà Toni Cerdà ha acompanyat es nostros representants a n'es campionat del món de s'especialitat com a director tècnic.

Es club "Poc a poc" segueix. Pràcticament cada dia topes qualque component damunt sa carretera, fent comes, esport i, per què no?, poble.

Joan Trobat.

una xerradeta amb...

Com i per què te vares introduir en aquest món des pipers?

Sempre m'ha agradat molt fumar en pipa. Es meu company de feina en Joan Munar me va animar a fer-me soci des "Pipa Club d'Espanya" i així vaig entrar dins aquest món i vaig començar a entrenar-me i participar a competicions piperes. He pres part a devers 15 competicions de fumada lenta: n'he guanyada una i he quedat uns quants de pics dins es cinc primers.

Quedares satisfet de sa teva actuació en es Campionat d'Espanya del 80 i de s'onzè lloc que vares ocupar?

Sí, molt. Jo no esperava quedar tan ben classificat.

Podries explicar-mos en que consisteix un campionat de fumada lenta?

Se donen tres grams de tabac a cada participant, a més d'una capsa amb dos mixtos, un pitjador i una pipa sense estrenar i fora marca. Se donen cinc minuts per carregar ses pipes i un minut per encendre i només es poden emplear es dos mixtos que s'han donat. Una vegada passat aquest minut, es retiren es mixtos que hagin sobrat i després ja es tracta de veure qui durarà més temps amb sa pipa encesa.

Quin temps fumares en es campionat d'Espanya?

Devers 45 minuts.

I quin és es temps màxim que has conseguit fumar en competició?

Una hora i 40 minuts.

Amb aquest temps, pots aspirar en es campionat d'Espanya d'enguany?

Aquest temps és millor que es que va conseguir es campió de l'any passat, però enguany hi ha bastants de pipers que han millorat molt. Farem lo que podrem per quedar lo més envant possible.

Què se necessita per aguantar molt de temps?

Serenitat i domini d'es nirvis. Endemés se necessita molt d'entrenament i molta de pràctica com a qualsevol deport.

T'entrenes molt actualment?

Ara no, perque estic en període de repós per no estar massa cremat a s'hora des campionat d'Espanya. Els entrenaments en solitari d'aquesta especialitat són molt avorrits ja que no pots estar atent a altra cosa, has d'estar concentrat amb sa pipa.

*biel
puigserver
amengual*

També ets eficionat a construir pipes. En fas moltes?

Ses pipes que m'agraden procur imitar-les.

Quina opinió te mereixen ses pipes que fa es Cabo Loco?

Menos mal que li ha fuit sa febre de fabricar fornets, que ell mateix se fa creure que poden competir amb sa Dunhill.

Tens moltes de pipes?

Exactament no ho sé, però me faig envant a ses cent.

"Pipers d'Algaida": com va néixer aquest club i quin temps fa?

Ja que Algaida té una gran tradició piperera, un grupet de pipers mos decidirem a crear aquest club. Férem sa primera activitat es dia de Sant Honorat d'enguany.

Podries fer un breu resum de ses activitats que heu duit a terme es Pipers d'Algaida?

Hem fet dos concursos de fumada lenta on hi hem convidat tots es pipers de Mallorca. N'hem fet quatre o cinc més per fumadors locals.

Sou molts es Pipers d'Algaida?

Actius som devers 15. N'hi ha uns 15 més que també aspiren a participar a competicions, però fins ara han tengut un poc de por a un deport tan desconegut i exòtic com és sa fumada lenta.

Hi ha altres pipers d'Algaida amb possibilitats de fer un bon paper a un campionat d'Espanya?

Jo crec que podem comptar amb mitja dotzena amb possibilitats de fer una actuació acceptable.

Quins són es pròxims projectes des Pipers d'Algaida?

Lo primer de tot preparar-mos per participar en es campionat d'Espanya de fumada lenta que se celebrarà a Barcelona dia 4 d'Octubre. Després prepararem es calendari de ses properes fumades que organitzarem de cara a n'el 82, ja que aquest any es farà a Palma es campionat del món d'aquesta modalitat i convindrà estar ben preparats.

Jaume Toledo.